

en fuldstændig Dypgivelse af den hidtilværende Fritagelse for de Geistlige, dersom man senere fandt dette ønskeligt. I 1861 medtog man Skolelærere til Tjeneste i Linien, men fritog dem for Tjeneste i Forstærkningen. Det er muligt, at Somme have troet, at Tjenesten i Linien vilde skabe Skolelærernes Virksomhed, og altsaa af dette Hensyn vilde fraraade den Ordning for Skolelærernes Vedkommende, som dengang fandt Sted, ligesom man nu troer, at det vilde skabe Geistlighedens Virksomhed, om man vedtog, at den skulde tjene i Linien. Det har imidlertid for Skolelærernes Vedkommende vist sig, at en saadan Frygt var ubegrundet, forsaavidt den overhovedet har været tilstede, og at Skolelærernes Gjerning meget godt kunde blive bestridt, naagtet de i disse sidste 7 Aar siden 1861 vare forpligtede til at tjene i Linien. Man er derefter gaaet til nu at medtage dem ogsaa i Forstærkningen, og jeg har ikke hørt nogen- som helst Røst udtale sig imod, at det lod sig gjøre. Jeg meente saaledes, at man nu ved at gaae denne Middelvei med Præsterne kunde ad den praktiske Erfarings Vej komme til den Erkjendelse, at man meget godt kunde gjøre det Skridt heelt ud, uden at det skabede de firselige Interesser, som man forbinder med dette Spørgsmaal. Folkethinget gik ved Afstemningen af Sagen ifjor ind paa den samme Mæglingstank, der først var fremsat af det ærede Medlem for Rjøbenhøns 1ste Valgkreds (Rimestad) og mig, med en lille Tilføining, som i Virkeligheden ikke har stor praktisk Betydning. Jeg skal tillade mig at minde om, at dersom Justitsministeren dengang havde erklæret ligeoverfor Underændringsforslaget, der var stillet af det ærede Medlem for Bornholms 1ste Valgkreds (Falleisen), at han vilde tage Loven med denne Underændring, saa vilde Forslaget have fundet en langt større Tilslutning, end det opnaaede. Dette slutter jeg blandt Andet af en Udtalelse af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen), idet han sagde, at hvis Ministeren vilde give en saadan Erklæring, saa vilde han ikke borge for, at Tilhøieligheden til at komme til en Dvereenkomst kunde have ført ham til at gaae dette lille Skridt videre. Stillingen var altsaa saaledes, at det syntes, at det stod i den enkelte Mi-

nisters Magt at føre Lovforslaget igjennem, saaledes som det blev vedtaget i Folkethinget, naar han havde villet det. Den daværende Justitsminister maatte jo som bekendt afgive den Erklæring i Landstinget, at det var ikke paa Regjeringens Vegne, men kun paa hans egne Vegne, at han ikke kunde modtage Loven, saaledes som Folkethinget havde vedtaget den, og der syntes saaledes at være ialtsald flere af hans Colleger, som ønskede Sagen endt paa den af Folkethinget ifjor anviste Maade. Jeg er ganske enig med det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen) deri, at man nu slet ikke er bunden ved denne Afstemning ifjor, og at det berøer paa det Skjøn, man har, om hvorvidt man kan naae videre end dertil, eller ikke, eller hvorvidt det er rigtigt nu at vise, at man i ethvert Fald foreløbig vil holde paa, hvad der principmæssig er fundet rigtigt, eller ikke, om man vil fastholde Forslaget under Nr. 10 eller gaae den af mig i mit Forslag under Nr. 17 anviste Vej. Jeg har stillet dette Forslag, der gaaer ud paa at føre Lovudkastet tilbage til, hvad Folkethinget vedtog ifjor, i den Tanke, at, om end den høitagtede Justitsminister ikke kan erklære, at han vil gaae ind derpaa — thi det kan han vel ikke gjøre, saalænge der ikke foreligger en bestemt Afstemning over Forslaget — han saa dog vil udtale sig med Hensyn til dette Forslag paa en saadan Maade, at vi, der ville stille os tilfreds med dette Spørgsmaals Afgjørelse paa denne Maade og ønske Lovens Udkommen paa dette Villkaar, deraf kunne skjønne, at den høitagtede Justitsminister ogsaa vil, naar dette Punkt engang er afstemt, tage tilfælde med Loven saaledes og arbejde for den i den Skikkelse. Skulde denne min Formodning om dette Forslag, som jeg har stillet, ikke stee Fyldest, da er min egentlige Hensigt ikke opnaaet, nemlig at frie os for videre Debatteering om denne Børnepligtslov, som nu paa 3die Session er til Forhandling her, og da kan jeg ikke skjønne rettere, end at det vil være i det Hele taget naturligt slet ikke at lade dette Forslag komme til Afstemning, men at stemme over Forslaget under Nr. 10. I den Henseende vil jeg afvente at høre De-